
*Военни мисии и операции на Европейския съюз в рамките на
Общата политика за сигурност и отбрана*

В рамките на Общата си политика за сигурност и отбрана (ОПСО) Европейският съюз предприе множество международни мисии и операции, използвайки цивилни и военни инструменти, в няколко държави на три континента (Европа, Африка и Азия). Мисиите и операциите отразяват практическия ангажимент на ЕС за международното укрепване на мира. Действията по ОПСО, разгърнати в следконфликтни зони, се стремят към стабилизиране, възстановяване и изграждане на институциите на функциониращата държава и по-специално във военния, полицейския и съдебния сектор. ЕС провежда дейностите си за изграждане на мир в рамките на ОПСО по всеобхватен, геополитически и стратегически начин, който е специфичен за всеки конкретен случай.

Към момента по линия на ОПСО са в ход общо 16 мисии и операции, 6 от тях са военни, а останалите 10 граждански.

Военните операции и мисии на ЕС, в контекста на установяването им и техните цели, биват: мисии и операции с неизпълнителен мандат и с изпълнителен мандат. Към момента ЕС изпълнява три мисии с неизпълнителен мандат, които са изцяло тренировъчни и са разположени на Африканския континент.

Военна тренировъчна мисия на ЕС за подготовка на силите за сигурност на Мали (EUTM MALI).

Военната тренировъчна мисия EUTM MALI е част от Всеобхватната стратегия на ЕС за региона на Сахел, насочена към подобряване на средата за сигурност в региона. Мисията подпомага международно признатото правителство да възстанови териториалната цялост и демократичния ред в страната чрез принос с военно обучение и съветническа дейност, с цел подобряване на капацитета и оперативната ефективност на малийските въоръжени сили. Акцент се поставя също и върху обучението на военното ръководство на въоръжените сили за да се постигне устойчив капацитет и способности за самостоятелно функциониране на системата за военно образование. Също така мисията има за цел да допринесе за повишаване на оперативната съвместимост между въоръжените сили на страните от т.нар. „Формат Г5“ (Буркина Фасо, Мали, Мавритания, Нигер и Чад). Мисията стартира през 2013 г., като мандатът ѝ е до 18 май 2020 г. България участва в мисията за подготовка на силите за сигурност на Мали с медицински екип в състав от 4-ма военнослужещи.

Военна тренировъчна мисия на ЕС в Централноафриканската република (EUTM RCA)

Военната тренировъчна мисия EUTM RCA има за цел да подпомага демократично избраното правителство на ЦАР при провеждането на реформите в сектора за сигурност. Благодарение на дейността ѝ, са положени основите за реформа и реструктуриране на въоръжените сили на ЦАР с оглед трансформирането им в професионална армия. Крайната цел на мисията на ЕС в ЦАР е да подготви ВС на страната сами да изпълняват задачите по осигуряване на националната си сигурност и населението на страната да има доверие в тях. На стратегическо ниво мисията съсредоточава своите усилия върху предоставяне на съвети относно разработване на национална отбранителна политика, разработване на стратегия за реформа в сектора за сигурност и програма за разоръжаване и реинтегриране.

Основни партньори на EUTM RCA са, както мисията на ООН (MINUSCA), така и Африканският съюз, Франция, Китай и САЩ. След извършения стратегически преглед в края на 2017 г., мандатът на мисията е удължен до 20 септември 2020 г. До този момент от българска страна не е изразяван интерес за участие в мисията на ЕС EUTM RCA.

Военна тренировъчна мисия на ЕС за подготовка на въоръжените сили на Сомалия (EUTM SOMALIA)

EUTM SOMALIA има за цел подпомагане на преходното федерално правителство чрез предоставяне на подкрепа в сектора за сигурност в Сомалия. Мисията се разглежда като част от цялостната стратегия на ЕС за Африканския рог. Изпълнява своите задачи във взаимодействие с другите ОПСО мисии на ЕС в региона, а именно с EUCAP SOMALIA и EUNAVFOR ATALANTA. Трите ОПСО мисии на ЕС в региона се разглеждат като пример за прилагането на всеобхватния подход на ЕС при разрешаване на кризи. В рамките на този мандат, мисията продължава да подпомага процеса по изграждане на капацитет в сектора на отбраната, съдействие за консолидиране на структурата на Министерството на отбраната и въоръжените сили на Сомалия, изграждане на сомалийска система за обучение и военна подготовка и принос към запазване на цялостния имидж на ЕС в региона. Желаният краен резултат, към който се стреми ЕС е Сомалийската национална армия да постигне способност и капацитет, позволяващ самостоятелно изпълнение на задачите по осигуряване на сигурността на страната. Мандатът е удължен до 20 септември 2020 г., като до този момент от българска страна не е изразяван интерес за участие в мисията.

Наред с военните мисии с неизпълнителен мандат, ЕС провежда и военни операции с изпълнителен мандат.

Военноморска операция на ЕС за борба с пиратството в крайбрежните води на Сомалия и Аденския залив (EUNAVFOR ATALANTA)

EUNAVFOR ATALANTA се провежда от 2008 г. и има за цел да противодейства на пиратството и въоръжените грабежи в крайбрежните води на Сомалия и Аденския залив. Основните задачи на EUNAVFOR включват възпиране на пиратството и въоръжените грабежи, наблюдение и контрол на риболовните дейности край бреговете на Сомалия, засилване на сигурността на основните морски пътища и осигуряване защита на хуманитарната помощ чрез ескортиране на корабите на Световната организация по прехрана на ООН. Осигуряването на регионална стабилност и развитие в Африканския рог зависи до голяма степен от морската сигурност в Аденския залив. Наред с това се отчита и фактът, че вследствие на нарастващата поляризация на отношенията между страните от Персийския залив и липсата на скорошна перспектива за решаване на кризата с миграцията и сигурността на хранителните запаси, EUNAVFOR остава единствен гарант за сигурността в района.

В контекста на предстоящото излизане на Обединеното кралство от ЕС (BREXIT), оперативният щаб от Нортууд ще бъде предислоциран в град Рота, Испания, а Морският координационен център за сигурност в Африканския рог в град Брест, Франция. До март 2019 г. се предвижда двата щаба в Нортууд и Рота да работят паралелно.

България участва с 1 щабен офицер в структурата на Оперативния щаб в Нортууд. Очаква се запазване на приноса и след предислокацията на оперативния щаб.

Военноморска операция на ЕС в Средиземно море (EUNAVFOR MED SOPHIA)

Европейският съюз инициира военноморска операция EUNAVFOR MED SOPHIA в централната част на Средиземно море на 22 юни 2015 г., в изпълнение на решенията от извънредното заседание на Европейския съвет от 23.04.2015 г., за предприемане на спешни мерки за разрешаване на кризата с емигранти от Северна Африка към Европа. Основният мандат на EUNAFOR MED Sophia предвижда възпрепятстване на бизнес модела на организаторите на тази нелегална дейност, чрез систематични действия по идентифициране, задържане и обезвреждане на плавателните съдове, използвани от трафикантите. През 2018 г. бяха добавени и нови задачи по наблюдение и контрол на нелегалния трафик на петролни продукти и обучение на либийската брегова охрана. Настоящият мандат на операцията е до 31 декември 2018 г. Засилва се фокусът на операцията върху морската сигурност в Средиземно море в области като разузнаване и наблюдение, обхващащи по-широк спектър от нелегални дейности.

България участва в операцията с един щабен офицер от ВМС в оперативния щаб на операцията в Рим. Офицерът е дислоциран в Брюксел и осъществява връзка между Оперативния щаб и Военния секретариат в Брюксел.

Военна операция на ЕС в Босна и Херцеговина (EUFOR ALTHEA)

Операция „Althea“ се провежда под командването на ЕС при използването на способности и средства на НАТО на основата на механизма „Берлин плюс“. Оперативният щаб на операцията е разположен в Съюзното командване на НАТО по операциите (SHAPE).

Щабът на силите се намира в Сараево. В рамките на EUFOR Althea, ЕС и НАТО взаимно се допълват при провеждането на съвместна дейност по подпомагане на въоръжените сили на Босна и Херцеговина. Алиансът е водещ в областта на изграждане на капацитет на стратегическо ниво, докато ЕС остава фокусиран върху изграждане на капацитет в сектора за сигурност на оперативно и тактическо ниво. Операцията има важен принос за мира и стабилността на Балканите и подпомага възпирането на потенциалната ескалация на междуетническото напрежение в Босна и Херцеговина.

От началото на септември 2012 г. приносът на България в операцията е с 10 военнослужещи в щаба на операцията в Сараево и лекоманеврена рота с национален поддържащ елемент до 140 военнослужещи и до 40 единици военна техника в състава на междинния резерв. Със свое решение № 757 от 8 декември 2017 г. Министерският съвет на Република България разреши увеличаването на броя на военнослужещите, които могат да вземат участие в мисията, от 10 на 11 души.

*Военни мисии и операции на Европейския съюз в рамките на
Общата политика за сигурност и отбрана*

Within the framework of its Common Security and Defense Policy (CSDP) The European Union has taken numerous international missions and operations using civilian and military tools in several countries on three continents (Europe, Africa and Asia). The missions and operations reflect the EU's practical commitment to international peace building. CSDP actions deployed in post-conflict zones strive towards stabilization, reconstruction and institution building functioning states and in particular the military, police and judicial sector. The EU carries out its peace-building activities within the CSDP in a comprehensive, geopolitical and strategic way that is specific to each case.

Currently, a total of 16 missions and operations are under CSDP, 6 of which are military and the other 10 civilian.

EU military operations and missions, in the context of their establishment and their objectives, are: missions and operations with a non-executive mandate and an executive mandate. Currently, the EU carries out three non-executive mandates, which are fully training and are based on the African continent.

1. *European Union Training Mission in Mali (EUTM MALI)*

The EUTM MALI Military Training Mission is part of the EU's Comprehensive Strategy for the Sahel, aimed at improving the security environment in the region. The mission assists the internationally recognized government to restore territorial integrity and democratic order in the country by contributing military training and counseling to improve the capacity and operational efficiency of the Malaysian armed forces. Emphasis is also placed on training military command of the armed forces to achieve sustainable capability and capabilities for the independent functioning of the military education system. The mission also aims to contribute to enhancing the interoperability of the armed forces of the so- "Format G5" (Burkina Faso, Mali, Mauritania, Niger and Chad). The mission was launched in 2013 with a mandate until May 18, 2020. Bulgaria participates in the mission to prepare Mali security forces with the medical team (Role 1) in a staff of 4 soldiers.

2. *Military training mission in the Central African Republic (EUTM RCA)*

The EUTM RCA Military Training Mission aims to assist the democratically elected KAR Government in the conduct of security sector reforms. Due to its activities, the foundations for the reform and restructuring of the armed forces of the TsAR have been laid down with a view to their transformation into a professional army. The ultimate goal of the EU's mission in the CAR is to prepare the country's aircraft to carry out their national

security tasks and the people of the country to trust them. At the strategic level, the mission focuses its efforts on providing advice on developing a national defense policy, developing a security sector reform strategy, and a disarmament and reintegration program.

The main partners of EUTM RCA are both the UN Mission (MINUSCA) and the African Union, France, China and the United States. Following the strategic review at the end of 2017, the mission's mandate was extended until 20 September 2020. Until now, the Bulgarian side has not expressed an interest in participating in the EU mission EUTM RCA.

3. Military training mission in Somalia (EUTM SOMALIA)

EUTM SOMALIA aims to assist the transitional federal government by providing support to the security sector in Somalia. The mission is seen as part of the overall EU strategy for the Horn of Africa. It performs its tasks in synergy with other EU CSDP missions in the region, namely EUCAP SOMALIA and EUNAVFOR ATALANTA. The three EU CSDP missions in the region are seen as an example of the implementation of the EU's comprehensive approach to crisis resolution. Within this mandate, the mission continues to support the process of capacity building in the defense sector, helping to consolidate the structure of the Somali Ministry of Defense and Armed Forces, building a Somali training and military training system, and contributing to preserving the overall EU image in the region. The desired end result sought by the EU is for the Somali National Army to achieve capabilities and capabilities that allow for the self-fulfillment of the country's security tasks. The mandate was extended until September 20, 2020, and until now the Bulgarian side has expressed no interest in participating in the mission.

Together with non-executive military missions, the EU also carries out military operations with an executive mandate.

1. European Union Naval Force Operation Atalanta (EUNAVFOR ATALANTA)

EUNAVFOR ATALANTA has been held since 2008 and aims to counteract piracy and armed robbery off the coast of Somalia and the Gulf of Aden. EUNAVFOR's main tasks include the prevention of piracy and armed robbery, monitoring and control of Somali coastal fishing activities, enhancing the security of major seas and ensuring the protection of humanitarian aid by escorting the World Food Organization's ships. Ensuring regional stability and development in the Horn of Africa depends to a large extent on maritime security in the Gulf of Aden. It also takes into account the fact that due to the increasing polarization of Gulf relations and the lack of a recent outlook for resolving the crisis with migration and security of food supplies, EUNAVFOR remains the only guarantor of security in the area.

In the context of the forthcoming UK exit from the EU (BREXIT), the Northwood operational headquarters will be redeployed in Rota, Spain, and the Horn of Africa Horn Security Coordination Center in Brest, France. By March 2019, both headquarters in Northwood and Rota are scheduled to work in parallel.

Bulgaria participates with 1 officer officer in the structure of the Operations Headquarters in Northwood. It is expected that the contribution will be maintained after the deployment of the operational headquarters.

2. EUNAVFOR MED operation Sophia.

The European Union initiated an EUNAVFOR MED SOPHIA naval operation in the central part of the Mediterranean on 22 June 2015 in response to the decisions of the extraordinary European Council of 23.04.2015 to take urgent measures to resolve the emigration crisis North Africa to Europe. The main mandate of EUNAFOR MED Sophia provides for the prevention of the business model of the organizers of this illegal activity by systematically identifying, detaining and disposing of the vessels used by the traffickers. In 2018, new tasks were also added to monitor and control illegal oil trafficking and train Libyan coastguards. The current mandate for the operation is until 31 December 2018. The focus of the operation on maritime security in the Mediterranean is enhanced in areas such as intelligence and surveillance covering a wider range of illegal activities.

Bulgaria participates in the operation with a Navy officer in the operative headquarters of the operation in Rome. The officer is deployed in Brussels and liaises between the Operations Headquarters and the Military Staff in Brussels.

3. European Union Force in Bosnia and Herzegovina (EUFOR ALTHEA).

Operation Althea is conducted under the command of the EU in the use of NATO capabilities and tools on the basis of the Berlin plus mechanism. The operative headquarters of the operation is located in NATO's Allied Command Operations Command (SHAPE), where Operation Commander, Deputy Supreme Commander of the NATO Armed Forces in Europe (DSACEUR) is also in operation.

The Force Headquarters is in Sarajevo. Within EUFOR Althea, the EU and NATO complement each other in the course of joint support for Bosnia and Herzegovina's armed forces. The Alliance is leading in the area of capacity building at a strategic level, while the EU remains focused on capacity-building in the security sector at operational and tactical levels. The operation has made an important contribution to peace and stability in the Balkans and helps deter the potential escalation of inter-ethnic tensions in Bosnia and Herzegovina.

From the beginning of September 2012, Bulgaria's contribution to the operation is with 10 military personnel at the Sarajevo operation headquarters and a light-duty company

with a National Support Element of up to 140 soldiers and up to 40 units of military equipment in the interim reserve. By its Decision No 757 of 8 December 2017 the Council of Ministers of the Republic of Bulgaria authorized the increase in the number of soldiers who can take part in the mission from 10 to 11 military staff.